

Bouwen voor biodiversiteit met de Ecolumn

Een multifunctionele faunavoorziening die weinig ruimte in beslag neemt, maar wel stijlvol, duurzaam en betaalbaar is. Dat was een paar jaar geleden de opgave voor Faunus Nature Creations. De Ecolumn die het bedrijf ontwikkelde, is inmiddels op steeds meer plaatsen in Nederland te bewonderen.

Auteur: Jarno Beijk, directeur Faunus Nature Creations

Men kent Faunus Nature Creations vooral van het ontwerpen en bouwen van grote maatwerk-faunavoorzieningen, zoals de zeven meter hoge gemetselde Teesinktoren in Enschede en de 40 meter diepe vleermuiskelder in Eibergen. Een aantal jaar geleden kregen Faunus de vraag een faunavoorziening te ontwerpen voor in de achtertuin bij een particulier. Een leuke uitdaging: daar is immers een aantal 'spelregels' aan verbonden. Zo heb je bij een achtertuin te maken met beperkte ruimte, beperkt bereik en een beperkt budget. Het team van Faunus, dat bestaat uit ecologen, vormgevers en bouwkundigen, heeft op basis van de eisen van de opdrachtgever en de ecologische eisen van de verschillende soorten een faunavoorziening ontwikkeld die aan al deze eisen voldoet. Na plaatsing van het toen nog naamloze object kwamen er veel positieve reacties binnen. Verzoeken vanuit onder meer verschillende gemeenten, Rijkswaterstaat en projectontwikkelaars volgden. Josine de Jongh, directeur Faunus vertelt: 'De interesse was erg groot. Daarom besloten we dit ontwerp verder uit te werken en als een modulair systeem op de markt te brengen.'

Mix and Match

De Ecolumn, zoals de toren uiteindelijk is gaan

heten, is ontworpen met het idee deze naar behoefte uit verschillende elementen te kunnen samenstellen. Voor iedere locatie wordt de Ecolumn aangepast aan de wensen van de opdrachtgever en de omgeving. Met een totale lengte van bijna zes meter kunnen in de Ecolumn veel verblijfplaatsen worden gerealiseerd voor onder andere verschillende soorten vogels, vleermuizen en insecten. Hoewel er veel combinaties mogelijk zijn, dient er volgens De Jongh wel altijd kritisch naar deze combinaties gekeken te worden. Sommige soorten gaan namelijk niet zo goed samen.

Soorten

De toren kan grofweg in een aantal zones worden ingedeeld. Op het maaiveld kunnen verblijfplaatsen worden gecreëerd voor grondgebonden soorten, zoals de egel, de hermelijn of amfibieën. De onderste circa 1,5 meter kan worden ingericht voor insecten, zoals solitaire bijen. Er is zelfs een ontwerp waarin een kast voor honingbijen is verwerkt. 'Of honingbijen veel te maken hebben met biodiversiteit is altijd een discussiepunt. Voor kinderboerderijen zijn de honingbijen echter een goede educatieve aanvulling op de Ecolumn', aldus De Jongh. Vanaf drie meter hoogte worden voorzieningen aangebracht voor bijvoorbeeld vleermuizen

en vogels. Denk hierbij aan zangvogels, gierzwaluwen, holenduiven, uilen, torenvalken of ooievaars.

Er worden steeds meer toepassingen voor de Ecolumn ontdekt en ontwikkeld. Zo wordt er op dit moment gekeken naar toepassingen in water, waardoor ook het waterleven, zoals watervogels en organismen beneden het wateroppervlak, zoals vissen en ongewervelden, van de faunavoorziening gebruik zouden kunnen maken.

Constructie

De Ecolumn is opgebouwd rond een stalen kern waaromheen de verblijfplaatsen zijn gecreëerd. Het exterieur van de toren is afgewerkt met hydrothermisch verduurzaamd hout. Dit duurzame hout is onderhoudsarm en heeft een levensduur van zo'n vijftig jaar. De combinatie met de stalen kern zorgt voor een voorziening die zeer lang meegaat. Om ervoor te zorgen dat de Ecolumn ook stevig blijft staan, wordt gebruikgemaakt van een schroeffundering die op drie punten de grond in gaat. De exacte diepte van de fundering hangt af van de bodem, maar zou, als dat nodig is, tot maximaal twintig meter de grond in kunnen. 'We krijgen vaak de vraag waarom de fundering zo robuust

Ecolumn

Multifunctionele faunavoorziening, samen te stellen uit verschillende verblijfplaatsen.

Afmeting (met topkast):	600 x 60 x 60 cm
Afmetingen (zonder topkast):	50 x 60 x 60 cm
Materiaal kern:	Staal
Materiaal bekleding:	Hydrothermisch verduurzaamd hout
Fundering:	Stalen schroeffundering
Selectie toepasbare soorten:	Zangvogels (o.a. huismus, mees, spreeuw, huiszwaluw), gierzwaluw, uilen (kerkuil, steenuil, bosuil), torenvalk, ooievaar, kauw, holenduif, vleermuis, egel, insecten (o.a. solitaire bijen en honingbijen)

moet zijn en of een stelconplaatje niet voldoende is,' aldus De Jongh. 'Vrij eenvoudig; er moet rekening gehouden worden met de druk- en windbelasting. Je wilt natuurlijk niet dat de toren verzakt of scheef komt te staan.' De Ecolumn wordt gebouwd in de werkplaats en wordt in zijn geheel vervoerd om vervolgens

De Ecolumn is ontworpen met het idee deze naar behoefte uit verschillende elementen samen te kunnen stellen

met een kraan te worden geplaatst. Dit betekent dat de plaatsing binnen een dag geregeld is.

Effectiviteit

Voor het ontwikkelen van de verblijfplaatsen is gebruikgemaakt van de kennis en ervaring van de ecologen van Faunus Nature Creations. Veel van deze verblijfplaatsen werden in het verleden als losse elementen al veelvuldig succesvol toegepast en konden makkelijk worden toegepast in de Ecolumn. Faunus blijft de effectiviteit van de toren monitoren. 'Monitoring en onderzoek vinden we belangrijk, zodat we nieuwe kennis kunnen toepassen in het verder verbeteren van onze faunavoorzieningen,' aldus De Jongh.

Het succes van de Ecolumn hangt niet alleen af van de verblijfplaatsen, maar ook van de omgeving. Het is daarbij belangrijk om de soorten en de omgeving op elkaar af te stemmen.

Eikenprocessierups

De Ecolumn blijkt een goede partner te zijn bij de ecologische bestrijding van eikenprocessierups. Het biedt verschillende verblijfplaatsen voor soorten die de larven en vlinders van de eikenprocessierups eten. Gewone grootoorvleermuizen eten graag de vlinders, terwijl verschillende vogelsoorten (onder meer mezen en spreeuwen) de rupsen lusten. Het insectenhotel zorgt voor een breed aanbod insecten dat weer insectenetende dieren aantrekt die zich ook te goed doen aan de eikenprocessierups.

Bij alle ontwerpen en realisaties gaat Faunus voor functionaliteit, kwaliteit, duurzaamheid en creativiteit. Het credo: *Building for Biodiversity, Let's Create Something Valuable!* Mail voor informatie over de Ecolumn naar info@faunusnature.com

Er dient altijd kritisch naar deze soorten-combinaties gekeken te worden. Sommige soorten gaan namelijk niet zo goed samen.

Faunus Nature Creations

Faunus Nature Creations is opgericht vanuit ecologisch advies- en projectbureau Natuurinclusief. Natuurinclusief hield zich al geruime tijd bezig met het ontwerpen en ontwikkelen van faunavoorzieningen, maar door de afsplitsing heeft Faunus Nature Creations zich kunnen ontwikkelen tot een gespecialiseerd bedrijf in het verbeteren van de biodiversiteit.

Vandaag de dag is Faunus niet alleen ontwerper, aanbieder en bouwer van faunavoorzieningen; het team van ontwerpers, ecologen, bouwkundigen en de vele samenwerkingspartners maakt dit bedrijf de allround partner voor diegene die biodiversiteit wil stimuleren.

faunusnature.com

Be social

www.stad-en-groen.nl/article/34139/bouwen-voor-biodiversiteit-met-de-ecolumn